

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Nehéz idők.

— július 26.

A gazdaközönséget egyre jobban aggasztja a felhőtlen ég tikasztó hősége, mely a rét, legelő és szálas takarmány kilátásait ugyszóiván óráról-órára apasztja. Ez a szomorú valóság képezi jelenlegi mezőgazdasági helyzetünk legsötétebb pontját. Az aratás az ország legnagyobb részében befejezéséhez közeledik, vagy bevégeződött s csak az északi és délkeleti határ mutat még zsendülő táblákat. Ma tehát, midőn fejlődést már csakis a tengerinél remélhetünk, valóban letelt időszakra vethetünk visszapillantást. Hetek óta országszerte nem esett semmit sem, sőt mondhatni, hogy április óta nem volt egyetlen egy kiadó esőnk sem. Ennek a szomorú állapotnak az eredménye az a gyöngé termés, melyet most hord be a gazda. Igaz ugyan, hogy az a gabona, ami eddig piacra került, szép és sulyos, de ha főleg a kisczarda elteszi a vetőmagot, alig marad annyi, amennyi adóra, kamatra és törlesztésre kell. Az életre nem marad semmi.

A földmivvelésügyi miniszterium

most kibocsátott hivatalos jelentése elismeri, hogy silány az ideai aratás eredménye, melyet még szomorubbá tesz az, hogy azok a pót-élelmiszerek, melyekből a nép jobbára él, még sanyarubb termést ígérnek. A burgonya elfonnyadt, sárga bokrai alatt nincsenek gumók; a kukorica száraz kórója szomorúan mered a felhőtlen égnek; a legelők és rétek szintén föl vannak égve; az állatot nem lehet kihajtani, mert nem talál legelni valót és a kasza sem fog semmit sem a kiaszott réten. Ez az ideai termés szomorú eredménye. Ennek a szinte kétségbeesztő helyzetnek sulya mindannyiunkat egyaránt sujt.

Az őstermelés, a földmivvelés és állattenyésztés az, amiből ez az ország él. Ez a gerincze a mi gazdasági állapotunknak és ez a gerincz most sovány és kiaszott. A veleje száradt ki és nem képes táplálni a nemzet testét, amely ehez a gerinczhez tapad, mint fenntartó életoszlophoz. A nagy szárazság, melyet azok a ritka felhők, melyek most uszkálnak az égen, bizony most már sokat nem tesznek jóvá, igen sulyos következményekkel jár az egész országra. Még a silány gabonatermést valahogy

csak kiheverné az ország, de a nagy szárazság miatt készülő takarmányhiány már évekre kiható csapás lesz.

A takarmányszükség miatt kénytelen lesz a legtöbb gazda állatainak számát csökkenteni. Az éveken át fölszaportott állomány kisebbitésével csökken a trágyamennyiség és így a talajnak termőereje, a takarmányszükség következtében pedig oly sok állat kerül a piacra, hogy az eladó állatokat olesó áron kell elvesztesgetni. Évekig tart azonban, míg az állatállomány ismét eléri a szükséges számot. Ez pedig annál nagyobb baj, mert a gazdasági viszonyaink alapos ismerőinek állandó panasza az, hogy Magyarországon sokkal kisebb amugy is az állatállomány, mint amennyi az okszerű gazdálkodáshoz szükséges volna. Számos állatjárvány megzavarta a marhaállományt és főképpen a száj- és körömfájás pusztított csak legutóbb is a megyében sok helyütt. A birkatenyésztés pedig régóta szinte száműzve van a gazdaságból, mert nemcsak nem jövedelmező, hanem veszteséggel jár a gyapju alacsony ára miatt és most a juh kivétel teljesen megszűnt az állatjárványok miatt. És e szomorú

Meglepetés.

Irta: **Sebesi Samu.**

Tárai Pál immár jóval túl volt a negyven esztendőn, hanem azért a fiatalságából nem szívesen engedett. Végre is negyvenöt, vagy mondjuk negyvenhét esztendő nem a világ s ebben a korban még legény lehet a talpán az ember. Az volt Tárai Pál is. Agglegény, de legény. Az idő nem repült el felette nyomtalanul. Egy kissé öszült, egy kissé kopaszodott, — tél-tul ránczok szaladtak össze az arcán s a köszvénye miatt észrevehetőleg bicezentett, de mindez nem akadályozta meg abban, hogy udvaroljon a fiatal leányoknak mindannyiszor, ahányszor csak szerét ejthette. Néha különösnek tűnt fel neki is, hogy éppen ebben a korban boldogul jobban, mint valaha, de nem tartotta szükségesnek küzdeni az érzelmei ellen.

Tárai Pál egy idő óta gyakran fordult meg Bikkfalván, özvegy Kardosnéval, akinek szép fiatal leánya volt: Paula. És mentül többször rándult Bikkfalvára, annál többet szokott le vénlegényes zsörtölődéséből. Sőt külsejére is kezdett adni valamit. Nem volt az a paraszti falusi gavallér, hanem szinte piperkőcz. Rádásul fürge és jókedvű. Igyekezett ruganyosan járni még akkor is, ha nehezére esett. Egy délután gonddal csinosította ki magát és derült arczsal kiáltott le a háza tornáczáról az udvaron ácsorgó inasnak:

— Fogass be te tökfilkó!

A kocsis dolmányt huzott magára, felvette a darutollas kalapot és föl pattant a bakra.

Amint a gyepfőszárat megkapta, — a két tüzes szürke prűszkölve hányta a fejét, körülporoszkálták a tágas udvart és kapálva, nyugtalanokdva állottak meg a Tárai-ház lépcsője előtt.

A nagyságos ur már készen várta a fogatját. Feszés ünnepélyes arczsal ment le a lépcsőn. mint aki valamely fontos utra indul. Aztán beleült a kényelmes kocsiába s csak úgy bökte ki a kocsisnak:

— Bikkfalvára!

Kardosné már észrevette, hogy Tárai gyakran nyugtatja tekintetét a Paula szép arcán és olykor sajtóságon csillognak a szemei, ha a fiatal leánnyal beszél. Pedig egészen közönyös dologról volt szó. A bikkfalvi orgona javára rendezendő majálisról, amelynek védnökségét kellett Tárainak elvállalni, miután a jegyzőnek is, a papnak is már ígéretet tett. Mi azonban sejtjük, hogy Tárai a szép Paula szeméért szeretné a bikkfalvi majálist végigmulatni.

A derék anya, Kardosné, nemcsak jól látott, de jól is számított, amikor arra gondolt, hogy a gazdag Tárai nagyon kapóra jöjjön a szegény Paulának. Végre is a szerelem a mai világban mellékes. Fődolog, hogy pénze legyen. Akkor van fogat, van színház, van mulatozás mindenféle fajtaból és végre is úgy szép az élet,

ha vidám. A szerelem pedig néha nem előz meg, de követi a házasságot.

Ez az axioma aztán megnyugtatta a derék anyát, aki hirtelen kocsiörgésre tekintett ki az ablakon. Tárai érkezett. Az asszony sietett kedvesen várt vendége elé. Kissé elvirult, de még mindig érdekes arcán csak egy sugárzott az öröm. A vén legény egyenes, merev tartással lépett eléje és megcsókolta a feléje nyújtott kezét.

— Tartok tőle, hogy igen gyakori vendég vagyok — enyelgett nyájasan Tárai.
— Mindig szívesen látott vendég — bókkolt az özvegy, akinek feltűnt, hogy Tárai ma elfogódott és szórakozott hangulatban van.

Mikor bementek a szobába, Nagy-Tára birtokosa körül tekintett és Kardosné felé fordulva kérdezte:

— Hát Paula kisasszony?!

— Lent vannak a kertben!

— Vannak?... És kivel?

— Kovács Pistával, a tiszteletes ur fiával. Valami tanárjelölt. Most jött haza az egyetemről és meglátogatt minket. De Paula mihelyt megtudja, hogy kedves vendégünk érkezett, azonnal itt lesz.

Tárai egy kissé elgondolkozott.

— Különben — folytatta Kardosné — ha megengedi, magam megyek érte, hogy megvigyem az örömhirt. Persze nem is sejtji, hogy mennyit és milyen szívesen beszél önről. Az a gyerek egész komoly leánnyá fejlődött. Hanem, kedves barátom, egy kis baj van. Ön komolyabb hatást

állapotért nemcsak a természet felelős.

Alig van egy ország, melynek oly szerencsés fekvése volna, mint a mi hazánknak. Véghetetlen síkságok terülnek el, körülövezve vízbőségű folyókkal. Csak ezekből kellene öntöző csatornákat húzni a nagy Alföldön és soha sem lenne aszaly, soha sem lenne vízhiány és sohasem lenne takarmányinség. Amikor a mostani kereskedelmi miniszter átvette tárczáját, híres szatmári beszédében utalt az öntöző csatornák nagy fontosságára. — Sokan abban a reményben voltak, hogy be is fogja váltani ígérését. Öntöző csatornák helyett azonban kaptuk a civilizista fölemelését, amely azonban éppen ellekezőleg: leveztető csatorna, amely elvezeti a nemzet vérért Bécsbe. Egyébként Hieronymi urat sokkal jobban ismerjük, hogy ne tudnánk értékelni a szavainak igazságát, őszinteségét és szándékának becsületességét.

Debreczen vízvezetéke és csatornázása.

Irta: **Dr. Burger Péter.**

— Ötödik közlemény. —

— július 26.

A vízmennyiség.

E tekintetben szemelgett tartandó, hogy minden lakása városunknak állandóan fenakadás nélkül, minden igényeket kielégítő vízzel ellátható legyen és a tűzoltás céljaira, az utak, terek locsolására, tisztántartására, valamint csatornahálózatunk öblítésére is elegendő bő vizet nyerjünk a vízvezetékkel.

Általánosságban a beszerzendő vízmennyiség megállapításánál nem csak a

város ez idő szerinti lakosságának számát veszik tekintetbe, hanem annak természetes szaporodását is számba véve, mintegy 35 százalékkal többre irányozzák azt elő vagy legalább oly módusról szokás gondoskodni, mely szerint ama szaporodás esetén a vízmű bővíthető legyen.

Különös helyi szokások, ipari, technikai stb. igényekkel is mindenkor számolni kell; de ez talán itt nálunk Debreczenben, hol még annyi meglehetősen bő vizű kut is rendelkezésre áll és ahol az év egy, még pedig a viznek legnagyobb fogyasztási időszakát a lakosság tetemes része künn tölti tanyáin, birtokain.

Eme speciális előnye városunknak azonban még más irányban is hasznára válik t. i. az utak és terek locsolásánál, mely, mint tudjuk, szintén ama időszakban lesz legszorgosabb, midőn a lakosság nagy része künn lakván, az egyéni fogyasztás csökken.

A személyenkénti vízszükséglet kiszámításánál megkísérlették nagyobb tengeri uton levő hajók vízszükségletét venni alapul, hol is, fejenként 4—5 liter számítanak ivásra, konyhára 45 l., szoba és padló tisztántartására 18 l., mellékhelyiségek tisztántartására 10 l., mosásra 11:50 l., együtt **44 l. fejenként.** (Parkes szerint.)

Másutt következő számítását találtam.

Fejenként: 3:5 l. főzéshez,
15 l. iváshoz,
225 l. a test tisztán tartásához,
135 l.) edények és butorok, szo-
135 l.) bák tisztán tartásához,
135 l. fehérenemű mosáshoz.

Együtt: **545 l.**

Angliában általában egy személy vízszükségletét ivás, mosás, főzés, fürdés sőt illemhelyek tisztán tartásával is bőségesen kielégítettnek veszik 45 l. vízzel.

Jól berendezett illemhelyre fejenként naponként 14 l. bőven elegendő, utczák locsolására fejenként 45 liter számítandó naponta.

Üzem és gyári célokra a naponkénti vízszükséglet nehezen állapítható meg, mert szélső határok között 4-től 50 literig változhat fejenként.

Tény az, hogy pl. Londonban az összes vízfogyasztás fejenként és naponként az egyes városrészek szerint 90-től 163 literig változik és amerikai városok még ennél is

bővebben bálnak a vízzel, 200—225 literig számítva fejenként naponként az elhasznált vizet.

En azt hiszem, hogy mi itt Debreczenben bizvást csatlakozhatunk Pettenkoffer nézetéhez, mely szerint ha tűzbiztonsági, locsoltatási és csatorna öblítési itt el nem mellőzhető szükségleteknek is elegendő óhajunk tenni, sőt a kisebb ipari szükségletek ellátását is számításba vesszük, 50 liter belső házi szükségletre, 50 liter külső használatra teljesen kielégítő, vagyis fejenként és naponként 100 liter vízvezetési vízzel kell gondoskodnunk azok részére, kik égenybe veszik.

Gondolkozunk kell a vízművek felállításánál a fogyasztás aránytalan megosztására nemcsak évszakok, de napszakok szerint is; miért is a víz a forrásokból nem vezethető egyenest a házakba, hanem megfelelő tartályokról kell gondoskodikunk.

Ily tartályoknak, szerintem, legalább $\frac{1}{4}$ részét a napi fogyasztásnak kell befogadniok és oly magasságban kell állaniok, hogy onnan a víz önsúlyánál fogva is képes legyen a város legmagasabb fogyasztási pontjáiig elhatolni.

Gondoskodnunk kell azonfelül a viznek ebben a tartályokban folytonos felújításáról is és kellő hőfokának megőrzéséről.

A viznek a városban elosztása két rendszer szerint történhetik: elágazási vagy körfolyási rendszer szerint.

Az elsőnél a vezető csövek akként ágaznak el a központról, mint valamely fatörzsből az ágak, tehát vége felé mindinkább szűkülve, míg a körfolyó csőhálózat legjobban a vérkeringéshez, a szervezethez hasonlítható — helyenkint a szükséglethez képest szűkülő, bővülő, önmagába visszatérő körhálózatot képezvén.

Az első talán olcsóbb, de az utóbbi aránytalanul célra vezetőbb és egészségesebb — egyrészt a vízfogyasztás időszaki változásából származó torlódások könnyebb kiegyenlíthetése, másrészt a viznek állandó körfolyása által e yentelen frissen ülepedések és lerakódásoktól mentesen tartása szempontjából.

Bármennyire értékeljük is valamely kielégítő vízmű közegészségi fontosságát, még sem lehet teljesen figyelmen kívül hagynunk beszerzési, fentartási és ebből folyó vízárait; mert, szerintem, a közegész-

tett Paulára, mintsem gondoltam. Ezért egy kis számadásom lesz. Pardon! Érte megyek!

Tárai visszatartotta:

— Kérem, ne fáradjon. Különben is amiért én ma jöttem, arról kettőnknek kell szólnunk.

Kardosné tettetett meglepetéssel mondá: — Igen? Tárai kíváncsivá tesz!

— Sokat gondolkoztam afelett a különbség felett — kezdé Tárai — ami köztem és Paula kisasszony közt van és megvallom — habozva szántam el magam egy igen komoly és fontos lépésre. Erre a lépésre pedig őszintén mondom — a szívem kényszerített. — Nagyságos asszonyom, én Paula kisasszonyt nagyon szeretem.

Kardosné megfogta a vén legény reszkető kezeit és egy ideig némán tekintett arcába. Aztán lassu, de megindultnak látzó hangon mondá:

— E kijelentés azért lep meg kellemesen, mert Paulában is — hiszen sejtettem már önnel — hasonló érzelmeket fedeztem fel. Ó nem szólt nekem egyetlen szót se, de az én éles látásom már rég felfedezte, hogy Paula szintén szerelmes. Boldog vagyok, ha gyermekeket boldognak láthatom...

Tárai szinte repesett örömben.

— Oh — rebagte mosolygó arcocsal — és csakugyan érdeklődik Paula kisasszony irántam?

— Ön kívánja Tárai és nekem nincs okom arra, hogy most már nyíltan ne beszéljek. Igen, Paula nemcsak érdeklődik, de szereti önt. Okos leány, aki jól tudja, hogy derék, hü és odaadó férjek csak az ön ko-

rában teremnek. De hát főlöszleges nekünk erről tovább beszélni. Engedje, hogy hívjam Paulát.

— Kérem, kérem, vágott közbe Tárai. Magam megyek! Meg akarom lepni.

Tárai szívébe most már a féltékenység egy kis szikrája lopódzott. Látni akarta, hogy jövendő felesége miként érzi magát Kovács István tanárjelölt ur társaságában.

Kardosnénak eszébe sem jutott, hogy ebből bárminő veszedelem származhatnék és szívesen egyezett bele, hogy Tárai — amint mondja — jelenlétével meglepje.

A boldog szerelmes szapora léptekkel sietett a kertbe. Midőn a kis ajtón belépett, a kert távolabbi részéből jókedvű nevetés hangzott feléje. Közelebb ment és egy sűrű orgonabokor mellett megállott. Kíváncsi volt és féltékeny. A leánynak a lelkébe akart titkon pillantani. Egyszerre csak a Paula csengő hangja ütötte meg füleit:

... olykor nehezen lép az öreg. Fáj a köszvénye, de nem mondja, sőt azt mutatja, hogy ő ruganyos. Hallotta?! Az öreg tevé azt hiszi, hogy ő ruganyos...

Mindketten nevettek, aztán Paula folytatta:

— Hát amikor szerelmes tekintetét rám emeli. A szemei ugyelőre dülnek, mint a ráknak. Pödörgeti a festett bajuszát és köszörüli az öreg ránczos torkát és így szól: Paula kisasszony, irigylem azt a férfit, akit kegyed egykor szerelmével fog boldogítani. Erre én így felelek: Tárai, ön engem elkényeztet. És ekkor úgy pislog, mint egy szerelmes kandur.

Kovács Pista belevörösödött a kacagásba és ismételte: szerelmes kandur. Amolyan bajuszos vén kandur!

Tárai ingani érezte lábai alatt a talajt. Visszafolytatta a lélegzetét is, nehogy észrevegyék. Aztán azt gondolta magában:

— Az ördögbe is, itt rólam van szó!

Kissé előrehajolt, hogy egyetlen hangot se veszítsen el. De minden szó, amit a két ifju beszélt, éles törzurásként hatott reá.

— Oh, Uramisten, — kiáltott fel Paula, — ha látná magam akkor, mikor kicsipi magát. Virágot tűz a gomblyukába. Ugy lép, mintha ki volna téglázva, miközben megborzolja szélesen kigyérült fürteit és derült arcot vág. Ilyenkor roppant kellemes, akár a savanyu ugorka...

Tárai szabadulni igyekezett kényelmetlen helyzetéből. Hátra lépett, hogy távozzék, de ekkor szólalt meg Kovács István tanárjelölt. Hát ez vajjon mit mondhatsz? Ezt a tacsót megtanítja, ha gunyolódni mer, gondolta magában. De Kovács ur nem gunyolódott, hanem igen szerényen kérdezte:

— És az öreg nagyságos urnak komoly czélja van?

— Tudom is én a czélját, — felelte Paula. Mama fogja a frakkját. Nekem csak ennyit szólt: „Tudod, Paula, az a vén számar jó párti”.

Tárai felszisszent. A vállá közé húzta a nyakát és elsietett a rejtékhelyéről. Amint az udvarra ért, rendeletet adott kocsisának, hogy gyorsan fogjon be. Mikor felült a kocsira, Kardosné megjelent a virágos tarnácson és bámulva nézett a távozó Táraira. Valamit kérdezni akart, de torkán akadt a szó, amint hallotta, hogy Tárai ingerült hangon kiáltott a kocsisának:

— Nagy-Tára felé!

ségi intézmények is csak úgy válhatnak hasznára a köznek, ha egészségügyi eredményük a közgazdasági terhet, melyet okoznak, ellensúlyozni képesek.

Ez okból, de sok más indokból is, mint minden ilyen közintézmény, ez is kizárja vállalati, vagyis engedményezési alapon magánosok általi kezelést, de városi kezelésben sem szabad soha semmi szín alatt jövedelmi alapul vennünk, hanem minimumra kell szorítanunk, — még a víznek bekerülési árát is, hogy lehetőleg általánosítható legyen használata.

A német városokban a vízvezetési vizek egységárai különböző alapon lesznek megállapítva és kivetve.

Igy 1. A lakosztályok száma és lakbérére alapján.

2. A lakott szobák, konyhák, mosóházak száma szerint 180-tól 350 márkáig változó egységárban évenként.

3. A lakás térfogata alapján minden □ méterért 0.10 márka.

4. A lakbér alapján annak 2-től 6%-áig.

5. Állami házadó után.

6. Fejenként.

7. Birtok szerint.

8. Víz óra alapján kimutatott fogyasztás szerint egységáron.

Szerintem legigazságosabb volna nálunk az utolsó módszer, de kérdéses és nagyon megfontolandó, vajjon itt alkalmazható-e a vízmérő órák magas árai miatt, melyhez képest igen sok az aránylag kisebb lakóházak száma és vele a fogyasztás is, úgy, hogy ez túlságosan drágítaná a vizet.

Egy köbméter, vagyis 1000 liter víznek egységára Altonában 0.213 márka, Augsburgban 0.08, Berlinben 0.15-től 0.30-ig, Boroszlóban 0.15, Lipcsében 0.11, Strassburgban 0.12, Bécsben 0.95-től 0.353-ig.

Ha tehát Debreczen városa vízvezetési vízének beszerzési ára 7 fillér köbméterenként, úgy bizvást remélhető, hogy legalább ivás céljára és belső használatra annak kétszerese, vagyis 14 fillérről többre nem fogja számítani magánfeleknek sem.

Akkor pedig fejenként 50 litert számítva egy közép 5 tagu családnak 5×50, azaz 250 liter belsővíz szükséglete naponta 3.5 fillér, havonta 1 korona és 5 fillérbe kerülne.

Ennyiert pedig, tudtommal, vízfordó ember sem vállalkozik napi 5—10 kanna, tehát legfeljebb 100 liter víznek a kész jó szivattyús kutból huzására és a lakásba czipelésére.

Már pedig ez ár mellett is oly szép jövedelmi forrásra tenne szert városunk, mely nemcsak az utak és terek locsolásának költségét fedezné, hanem a fölösleget idővel más hasznos, sőt szükséges kulturális intézmények létesítésére szolgáló alapot is teremthetnénk.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Iskolai értesítők.

III.

Az állami főreáliskola harminczegyedik Értesítője az 1903—4. tanévről.

Összeállította *Fazekas Sándor* igazgató.

Megszoktuk már, hogy állami főreáliskolánk *Ertesítője* eltérően a sok száz meg száz más sablonosan összeállított *Ertesítőktől*, mindig valami tanulságos dolgot is nyújtson a laikus szülőknek is. Tudományos, pláne elvont tudákos dolog sehogy sem való az iskolai évi *Ertesítőjében*. Annak a nehéz szám- és mértani feladatnak a megoldása örömet szerezhet a matematika professzoroknak, de arra való ám a szaklap és nem az *Ertesítő*.

Köszönettel tartoznak tehát *Fazekas Sándor* igazgatónak, hogy az *Ertesítő* első cikkében a szülői értekezletekről szól. E lap tere szűk, hogysem az egész cikket

reprodukálhassuk, hanem felhívjuk a helyt is a szülők figyelmét ezen cikkre. A részletes tanterv után következnek a feldolgozott írásbeli dolgozatok, majd az adatok az 1903—4. tanév történetéhez és a tanárok névsora. A vallástanárokon kívül volt az intézetben 16 rendes tanár és 8 hitoktató. Irodalmilag működött *Dr. Kardos Albert*, immár országos névvel dicsekedő eme jeles tanárunk, aki a Philológiai- és Tanáregyesületi Közlönyben, Nemzeti Iskolában, Magyar Nyelvőrben, Budapesti Hirlapban, de főleg a Csokonai szépirodalmi körben nagy munkásságot fejtett ki.

Dr. Horvay Róber a gyakorlati tanárképzésről tartott szép felolvasást; *Theuriet Coutes* című jegyzetes kiadása megjelent *Lampel-féle* francia könyvtárában.

A 8 osztályban be volt írva 296 tanuló, ezek közül volt haladó 272, ismétlő 26. A tanévet elérte 254, bukott 24. Felekezet szerint volt r. kath. 56, g. kath. 12, ev. ref. 68, ág. ev. 9, izr. 133.

Féltandijas volt 18, egész tandijmentes 39.

Az Önképző-Kör, melynek vezető tanára *dr. Kardos Albert* volt, szépen működött. 21 összejövetelen volt 38 szavazat, 44 írásbeli munka és több vers. Jutalmat és dícséretet arattak az Önképző-Körben *Kuti Sándor VIII.*, *Spitzer S. VIII. oszt.*, *Tóth Árpád VIII.*, *Kiss I. VIII.*, *Debreczeni S. VI.* és *Berger B. V. oszt.* tanulók. Sikertől verseket irtak *Kuti Sándor*, *Spitzer S.* és *Fran. E.*

Érettségire ment 20 tanuló; valamennyi jelentkező sikeresen állotta ki az érettségit, ami igazán dícséretére válik az intézetnek. Jelesen érettségizett *Kuti Sándor*, *Krausz Bernát* és *Tóth Árpád*.

A segítő egyesület 566 kor. 93 fillért adott részint készpénzben, részint könyvekben szegény tanulóknak. A segítő egyesület élén *Nádasdy Alajos* tanár állott.

8 alapítványi kamatja állott az intézet rendelkezésére; eme kamatokat részint készpénzben, részint jutalom könyvekben adták ki az érdemes tanulóknak.

K. Zs.

Zsinati képviselők választása. Az alsó-szabolcs-hajduvidéki egyházmegyében tegnap délután fejeződött be a zsinati képviselők választása. A vármegyeházán gyűlt össze a szavazatok összeszámoló küldött bizottság, amelyben *id. Lengyel Imre* egyházmegyei gondnok elnökölt és résztvettek *Zsigmond Sándor* esperes, *Rásó Gyula* alispán és *Benkő Gyula* tanácsbírák és *Illyés Endre* jegyző. Az egyházi részről *Zsigmond Sándor* esperes és *dr. Baltazár Dezső* lelkész, világi részről *idősb Lengyel Imrét* és *Padrah Sándort* választották meg zsinati képviselőül. A két zsinati póttagságra új választást tűztek ki. Augusztus 26-ig ejtik meg az új választást, melyet azért kellett elrendelni, mivel az általános többséget egyik jelölt sem kapta.

Késelés a bálban.

Saját tudósítónktól.

— július 26.

Szamosfalva ifjusága tegnap este, az aratás befejezésének öröme, bált rendezett az egyik korcsma tágas udvarán. A vigaság este 8 órakor annak rendje és módja szerint megkezdődött s megjelent a mulatságon a falu apraja-nagyja. Különösen a község hajadonjai jelentek meg a korcsma udvarán teljes számban s kevéssel 8 óra előtt a szamosfalvi első zenekar a „működés” terére lépett. Rázendített a banda egy tüzes csárdásra és a következő pillanatban duhaj kurjantásoktól kísérve 70—80 tánczó pár rugta irgalmatlanul oldalba ezt a földnek nevezett szomorú sárgolyóbist, ott a szamosfalvi korcsma udvarán óriási por-

felhőt kavarva fel, amitől az izadó hajadonok prűszköltek, a tisztos koru gardedámok fuldoklottak ugyan, de a táncz azért szakadatlanul folyt tovább, amíg a derék banda primása végre is bele nem unt a szakadatlan ujrázásba.

Ezalatt pedig benn, a korcsmaiban folyt a vinkó, meg a gabonapálinka s a vigan mulatozóknak mindjobban ágaskodni kezdett a paraszt-virtus. Különösen két duhaj legény vezetett e tekintetben, akik a legutóbbi sorozás óta különben vélték magukat valamennyi „nyomorék” cimborájuknál, mert őket a császár is különben tekintette katonáknak. Azóta, ahogy kimondták rájuk a „tauglich”-ot, a két legény nem fért a bőrben, belekötöttek az élőfába is és valósággal megzavarták a község békés nyugalmát. Tegnap este is ők rendeztek a táncmulatságon olyan vérengzést, mely sokáig emlékeztében lesz a jámbor szamosfalviaknak.

Ugy esett a dolog, hogy ez a két hettyke, kötekedő legény a falu leányai előtt mindenáron csuffá akarta tenni a többi legényeket a táncban és valósággal maguknak foglalták le a legszemevalóbb hajadonokat. Kettővel, hárommal járták egyszerre a tüzes csárdást, csak hogy a többiekre ne jussanak. Ez természetesen bosszantotta nemcsak a többi legényeket, hanem a kiválasztott leányokat is. Az egyik erősebb virágszál meg is mondta áperitén, hogy ő nem hajlandó egész éjszaka csak egy legénnyel táncolni, szóval: kosarat adott a császár katonájának és *Tirzsán Flórián* nevű legény meghívását fogadta el.

Ebből keletkezett a csetepaté. A megsértett legény mintegy leste ezt az alkalmat és másik társával egyetemben, agyba-főbe venni kezdték mindenkit, aki utjokba akadt. Eleinte pusztá kézzel folyt a dulakodás, de később, amint nyolczan-tizen botokkal támadtak rájuk, csizmaszáruból előrántották élesre fent késüket és irgalmatlan mélysárlást rögtönöztek. Az asszonyok és leányok a vér láttára sikoltva, — jajveszékelve rebentek szét; a legények nagyobb része is menekült a gyilkoló két legény éles kése elől, csak *Tirzsán Flórián* és *Demeter Tamás* maradtak a csata helyén. De vesztükre, mert számos sebtől vérezve terültek el rövid harc után a küzdőtéren.

A táncznak természetesen vége szakadt s este kilencz óra körül esendőbe merült a korcsma tájéka. Csak a két halálra szurkált legény hörgése és a udvaron látható nagy vértócsák jeleztek a lezajlott véres csatát. A kegyetlenül vérengző két legény gyorsan kereket oldott az előhívott esendőrk elől, s súlyosan sebesülteket pedig kocsira tettek és őket a mentőkhöz vitték. Itt kimosták, gondosan bekötötték sebeiket és további ápolás végett a *Karolina* kórház sebészeti osztályára szállították. *Tirzsán Flórián* fején és testén tizenegy veszedelmes késszúrás tátong s mindegyik sérülése oly súlyos, hogy csoda lesz, ha életben marad. *Temeter Tamás* fején három szúrás, testén pedig négy szúrás van. Ezek azonban nem oly veszélyesek. Pár hét alatt fölgyógyulhat.

A késelő legényeket most a esendőrk keresik.

NAPI HIREK.

Halál mentés miatt.

— július 26.

Felebaráti szeretét életével fizette meg *Németi Mihály* balmazújvárosi napszámos.

Tegnap az ugynevezett szigeti gabonarakokodónél csépeltek. A cséplőgéphez hordóban hordta szerkerén a vizet *Zsupos Gábor* 17 éves kocsis fiu.

A lovak azonban a gép előtt megbokrosodtak. A kocsisgyerekek nem volt elég ereje, hogy a vad iramodásban elrohanó lovakat megfékezze. A baleset kikerülhetetlennek látszott, amelynek a fiatal kocsis áldozatul esett volna.

Ekkor jött az uton Németi Mihály. — Hirtelen elhatározással elébe ugrott a rohanó lovaknak, hogy a rudat megragadja és a szerkeret megállítsa.

De a fékezetlen lovak nagy erővel elcsapták. Még álló helyzetben úgy vágódott fejéhez a vizes hordó széle, hogy koponyája kettéhasadt.

Pár pillanat múlva a szegény ember, aki jószívével ismeretlen embertársát akarta a veszedelemtől megmenteni, ott a helyszínén meghalt.

— **Számonkérőszék a városnál.** Augusztus hó 6-án a városházán Domahidy Elemér főispán elnöklésével a számonkérőszék ülést tart.

— **Árlejtés könyagra.** Hajdúvármegye tegnapi rendkívüli közgyűlésének határozata folytán Rásó Gyula alispán az 1904. és 1905. években kiépítendő törvényhatósági közutakhoz szükséges könyagokra a zártajánlati verseny tárgyalást jövő hó 16-ára fogja kiírni.

— **A tornaegylet versenye.** A debreczeni tornaegylet szeptember hó végén nagyszabású versenyt rendez a sporttéren. A tornaegylet ez alkalommal értékes díjakat tűz ki és a várost is megkeresik, bizonyos összeget adjon egy díjra.

— **Erdey Ferencz temetése.** Tegnap délután 3 órakor helyezték Erdey Ferencz, pártunk elhalt kitűnő tagjának földi maradványait örök nyugalomra. A temetés a polgárság nagy részvétel mellett a végső tisztesség mindent komoly diszével ment végbe. A városi hajduk által körülvevett gyászkocsit, amelyen számos koszoru volt elhelyezve, a mélyen lesújtott családtagokon kívül óriási közönség, köztük a városi tanács, függetlenségi párt, a Függetlenségi Kör, a ref. egyház képviselői követtek a Miklós-utcai 37. számú háztól a kistemplomba és onnan a sirkertbe.

— **Lesz eső.** A reitentes szárazságnak rövidesen mégis véget fog vetni az esőzés. Tegnap délután kóstolóba már kaptunk néhány percig tartó esőt, amely ha a kertekre nem is volt valami jelentékenyebb hatással, de egy kis időre felüdítette a tikkadt tüdőket. Holnapután azonban nagyobb víztömeg ígérkezik a magas fellegekben. Ha a gyakran jól számító Meteor nem téved, július 28-ika körül általánosan nagyobb mérvű esőzések várhatók.

— **Elhalasztott legelőárverés.** A tanács elhatározta, hogy a Savósgut, Monostor, Apafája erdősegeket legeltetési célra bérbe adja. Ebben az ügyben az árverés ma délelőtt 10 órára volt kitűzve. A gazdák nagy számban jelentek meg az árverésen, de a bizottság a gazdák kérésére, miután az árverés előtt olyan aggályok merültek fel, melyeket tanácsi határozat nélkül a bizottság nem intézhetett el, elhalasztotta.

Az újabb árvezés határideje vasárnap délelőtt 10 órakor lesz.

— **Eljegyzés.** Lukács Vilmos igazán jóra való, derék vállalkozó eljegyezte Schön Etelka kisasszonyt. Sok szerencsét kívánunk a tiszta szerelemből kötendő házassághoz.

— **Dr. Gáspár Géza** három heti távollét után visszaérkezett és rendeléseit újra megkezdte.

— **Házasság.** Fenyő Weisz Sándor, a debreczeni kereskedők egyik kiváló tagja vasárnap tartotta esküvőjét Abaujszántón Dick-Weitzner Malvin urnóval.

— **A világitási bizottság ülése.** A világitási bizottság tegnap délután Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tartott. Az ülésnek egyetlen tárgya a légszeszgyárnál betöltendő irodatiszti állásra beérkezett pályázatok felülbírlára volt. A bizottság a beérkezett pályázatok közül Lukács Frigyesét találta legmegfelelőbbnek, ki már két éve szorgalommal dolgozik a légszeszgyárban, — és a tanácsnak őt ajánlotta az irodatiszti állásra. A tanács csütörtöki ülésén ejti meg a választást.

— **Brutális férj.** Harangi János Vendég-utcai lakos összeperelt feleségével s a vita hevében annyira dühös lett, hogy magukra zárta az ajtót és a feleségét egy fadarabbal meg az öklével irtózatossan megkínnoztta. A szerencsétlen asszony orvoshoz ment s a kapott sérülésekről orvosi bizonyítványt íratott. Most pedig a rendőrségen folyik az eljárás a brutális férj ellen.

— **Ne tovább!** A magyar kormány, úgy látszik, teljesen szolgálatába szegődött annak az idegen hajóstársaságnak, amely az Adria hajóvállalat cégére alatt véreinknek Amerikába való kivándorlását képtelen arányokban próbálja hasznára fordítani. Eddig is szokatlan és szinte gyanús mértékben részesítették kedvezésben a Cunard Line nevű, nálunk immár hírhedt angol hajósczéget, de a megadott privilégiumok sem elégitették ki ezt a kapzsi vállalatot s különös, hogy tud módot találni magas állami fórumoknál is szemérmellen tervek kivitalára. Most ugyanis arról adnak hivatalos értesítést, hogy a Cunard Line számára az emberanyagot ezentul olcsóbban, féláron szállítják Fiuméba. Így szól ez a közlemény, amelyet a kormány egyik felhivatalos tudósítója közöl:

Vasuti menetdíjkezdmény a Fumén át kivándorlók részére. A kereskedelmi minisztérium a Fiumén át Amerikába kivándorlók részére az államvasutak összes vonalain 50 százalékos mérséklést engedélyezett, azonban csak azon esetben, ha legalább tizen együttesen utaznak és váltanak közvetlen harmadosztályu menetjegyet Fiuméig. A vasuti pénztárnál az utlevelet és a 40 koronáról szóló magyar-amerikai ideiglenes hajójegyet kell bemutatni. Ez utóbbiak a hajóstársaság budapesti központi irodájában vagy a minden vármegyében kinevezett kivándorlási meghatalmazottnál a 40 korona előzetes beküldése mellett kaphatók, ahol a hajójáratokra vonatkozó egyéb felvilágosítással is szolgálnak.

Mi ez, ha nem botrányos esábitás a kivándorlásra! Csak tessék — mondja az állam — menjetek innen, adunk neked te magyar nép féljegyét, tízével és százával siessetek itthagyni a hazát. A vére forr föl az embernek, mikor ezt a vakmerőséget látja. Hát az idegen társaság sóvársága és alacsony pénzérdeke ennyire érvényesülhet itt? Nincs törvény, amely a kormányt köti? Fennem kiáltjuk, hogy ez már több a soknál és — ne tovább!

— **Meghalt a szállásadáson.** Ma hajnalban a Késes-utca 11. sz. alatti szál-

lásadáson egy 65 év körüli asszony hirtelen meghalt. Jelentést tettek a rendőrségen, honnan Balkányi Ede dr. orvos és Ónody Mihály polgári biztos a helyszínre mentek. Megállapították, hogy az asszonyról szívészélhűdésben halt meg. Az asszonyról semmi bizonyosat nem tudtak. Valószínű, hogy Hosszapályiba való Gönczi Mihályné nap-számos asszony. A holttestet a kórház halottas kamarájába szállították. Kitétele után nyomoz a rendőrség.

— **Távozó orfeum.** Egyik helyi lapban olvassuk, hogy az Angelotti orfeuma már csak néhány előadást tart, s aztán eltávozik Debreczenből. Ugy látszik, hogy a vendéglősök nem hiába tisztelegtek a mult napokban a főkapitánynál, mert azt hisszük, hogy annak az eredménye az orfeum távozása. Hát bizony nem is méltányos az, hogy az összes vendéglősöknek a rovására, egy helyre oly hosszú időre ad engedélyt a főkapitány. A többi nagy kiadásokkal és mostoha viszonyokkal küzködő vendéglősök és kávé-sokkal szemben ily módon elkövetett méltánytalanságon kívül nincs értelme a túl-hosszu időre való engedélyezésnek azért sem, mert a nagy közönségnek sem szolgál szórakozásul a folytonos egyforma, változatlan, sablonos műsor. A közönségnek ugyan nyári szórakozásra is van szüksége, de ennek főkélléke a változatosság.

— **Ló- és kocivereny Debreczenben.** A debreczeni lovaregylet már előkészíti az őszi lóversenyt, amely két napon át és pedig október 16. és 17-én fog megtartatni. Ezt megelőzőleg, október 8-án és 9-én ügétőverseny lesz, amelyet az urkocsisok egyesülete rendez. Az ügétőversenyre, hir szerint, Fedák Sári, a hirneves primadonna is nevezte saját fogatát, amelyet maga fog hajtani. Az őszi versenytőszak tehát elevennek és érdekesnek ígérkezik.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Eteneinger Jenő róm. kat. 8 hónapos, Málnár István ev. ref. 12 napos, özv. Labonc Jánosné szül. Barta Sára ev. ref. 58 éves, Végh János ev. ref. 53 éves, Boros Péter ev. ref. 6 hónapos, Silbermann Sándor izr. 47 éves, Szabó Eszter ev. ref. 22 hónapos, Erdei Ferencz ev. ref. 62 éves, Szabó István ev. ref. 67 éves, Ferenczik János gör. kath. 52 éves, Huba Lajos róm. kath. 16 hónapos, Lok György róm. kath. 35 éves, Nemes József ev. ref. 17 hónapos, Lakatos Józsefné szül. Módli Gizella róm. kath. 30 éves, Czeglédi Erzsébet ev. ref. 4 éves, Veisz György izr. 4 hónapos, Hegedűs Sándor ev. ref. 52 éves, Spitz Ferencz izr. 12 hónapos, Juhász Matild ev. ref. 2 hónapos.

— **Nagy sikkasztás.** Az óbudai Spitzer Gerzon és társa kékfestőgyár városi üzletében, amely a Sas-utczában van és Weisz Leó, az egyik tulajdonos személyes vezetése alatt megy, nagy sikkasztás nyomára jöttek. Kell Jenő irodafőnök összejátszott a cég egyik régi alkalmazotójával, Hirschl Sámuel raktárfőnökkel. Közös manipulációval régebb idő óta árukat csempésznek el, amelyek értéke 80,000 koronára rug. A két sikkasztót letartóztatták. Az eset a főváros kereskedővilágában kinos szenzációt keltett.

— **Gyalogló diákok.** Két barna arczu, vidám fiatal ember tűnt ma fel a város utcáin nagy botjukkal, turista ruhájukkal. A két ifju Buknits István és Debreczeni Zoltán, a szegedi kereskedelmi iskola most érettségizett két hallgatója, kik most az országot járják gyalog. E hónap 12-én indultak el Szegedről Makón keresztül Aradra, honnan Biharmegyébe mentek. Ide Nagyváradról jöttek tegnap délután s egy-két napig itt maradnak. Aztán mennek Kassára, Eperjesre, bejárják az egész felvidéket, honnan a fővároson keresztül Szol-

nok, Hódmezővásárhely felé tapasztalatokkal megrakva mennek vissza Szegedre.

— **Kossuth-szobor Nagyváradon.** A nagyváradai függetlenségi-párt lelkes mozgalmat indított, hogy ott hazánk halhatatlan fiának: **Kossuth Lajosnak** szobrot állítsanak. A párt-kör népes értekezletén e célból száz tagból álló bizottságot küldtek ki és **Barabás Béla** országgyűlési képviselő, aki a gyűlésen szintén jelen volt, az adakozást nyomban száz koronával kezdte meg. A vidékről jelen volt párt-hívek szintén lelkesen csatlakoznak a mozgalomhoz, mely a legszebb sikerrel biztat.

— **Verekedés.** Régi haragosok Tardi Kálmán óras és Ámosdi Sándor ügynök. A két haragos a Boesky-téren öszetalálkozott s egyenesen egymásra támadtak, aminek parázs verekedés és nagy népesedület volt az eredménye. A verekedőkkel a rendőrség számol. — Ma hajnalban a Petőfi téren egy sereg zenész összeverekedett. Hegedűvel, vonóval, klarinéttal, botokkal püfölték egymást. A cigányháborúnak a rendőrök csak nagy nehezen tudták végét vetni.

— **Tolvaj asszony.** Mialatt Varga László kutyapásztor az utcák kóborgó kutyái ellen rendez hajtóvadászatot, azalatt felesége, Tódor Éva pénztárczára vadászik. Ma délelőtt a Piacon a tolongásban a Buda Agnes zsebéből lopott ki 1 korona 84 fillért. A műveletet azonban meglátták, és Tódor Évát nyakon csípték. A tolvaj sintérnét átadták a rendőrségnek.

— **Csak egyedül** Gerő József légszusz- és vízvezeték-berendezési vállalata az egyedüli, mely kiváló szakkerü munkájával legjobban érvényesül ezen a téren, a megbízók igényeit mindig felülmúlja a sikerült, kellő gondtal és szakismerettel bevégzett izléses, praktikus összeállítás, mely munkáit jellemzi. A közismert érdemes, tevékeny iparos nem egyszer érdemelte ki a közönségnek belé helyezett balmát és mindenkor részolgált a pártolására. Hirdetése lapunkban található.

— **Az annavölgyi bányásztrájk.** Az annavölgy-sárisápi szénbányákban egy hét alatt másodszor tört ki a sztrájk s most ismét 2000 bányász áll harcban. — Mult hétfőn tört ki első ízben a sztrájk. A munkások követelték Turczos és Zorics felügyelők elbocsátását, akiket azzal vádoltak, hogy zsarolják a munkásokat. Az igazgatóság, — mint azt a lapok útján is közzé tette, megígérte a sérelmek orvoslását. Erre a munkások beszüntették a sztrájkot s várták az igazgatóság intézkedéseit. Szombaton reggel azonban egy század gyalogság és 30 esendőr érkezett a telepre s mikor a munkások feljöttek a bányából, a katonaság körülkerítette őket s a főmérnök kihirdette előttük az igazgatóság határozatát, hogy a munkások kívánságát nem teljesítik, a munkafelügyelőket nem bocsátják el, ellenben azokat a munkásokat, akiket társaik megbíztak azzal, hogy kivánságaikat az igazgatóság elé terjesszék, igazgatás miatt elbocsátják. A munkások szó nélkül távoztak, de kimondták, hogy elbocsátott társaikkal szolidaritást vállalnak s mind a 2000 munkás ismét sztrájkba lépett.

— **Czigány és az Urvacsora.** Mikor Szabolcska Mihály, a jeles poéta, még felalusi lelkész volt, egy ízben sürgősen hívták őt a cigánysorra. Egy öreg dáde haldoklott és az Urvacsorát akarta felvenni. Szabolcska kötelességéhez híven elment. A cigánynak földatja az Urvacsorát és aztán távozott. Másnap ismét baj volt a cigányok putrijában. Most meg egy másik dáde készült a másvilágra, de előbb ő is fel akarta venni az Urvacsorát.

Szabolcska a haldoklóhoz sietett, aki nagyokat nyögve feküdt a földön egy rongyos szalmazsákon. Az Urvacsorát földatja neki és elment. De a dáde közt, úgy látszik, valami nyavalya ütött ki, mert harmad- és negyednap újra küldték Szabolcskáért. Ez most már neszelt olyasfélét, hogy ebben a járványban része van alighanem a bornak, mit a dáde kapnak és egy jó fűtykóst vitt magával. A beteg cigányt nagy jajgatással fogadta a Szabolcskát, de ez odalépett az ágyhoz és fölhajította a takarót. Jól sejtett: a cigány teljesen felöltözve feküdt alatta. Szabolcska azonban hamarosan jól ellátta a fűtykóssal a cigányt, aki egyszerre meggyógyult és ugrott volna ki az ágyból, de Szabolcska nem engedte. Puhított tovább a bottal. Aztán már jajgathatott a dáde. Volt rá oka.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejárataánál a kirakatokban.**

— **Miér vásárol mindenki szivesen Mentze Henrik újdonságok áruházában?** (Piacz és Szent-Anna-utca sarkán.) Mert ott kivétel nélkül csakis a legjobb minőségű áruk kaphatók; az olcsó szabott ár minden darab árun látható, a vevő közönség pedig igen előzékeny és pontos kiszolgáltatásban részesül.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, július 26.

A képviselőház mai ülésén a belügyi tárca költségvetését tárgyalta le.

Molecz Dani a városok közigazgatásának rendezését sürgette. **Szmialowszky Valér** a közigazgatásügy fejlesztését kívánta.

Rakovszky István szóba hozta a **Fenyő Sándor** ismeretes ügyét. —

Kivánja, hogy [Fenyőt állandó rendőri felügyelet alatt tartásuk, hogy ártatlan gyermekeik megrontása ne legyen neki lehető.

Vészi József a tüdőbetegek szanatóriumának felállítását sürgette.

Tisza István gróf belügyminiszter az egyes felszólalásokra részletesen kiterjeszkedett, mely után a belügyi költségvetést általánosságban és részleteiben elfogadták.

A Ház ezután a kereskedelmi tárca költségvetésére tért át.

Minisztertanács

Budapest, jul. 26. A mai képviselőházi ülés előtt az összes jelenlevő miniszterek részvételével minisztertanács volt.

Nagy japán győzelem.

Budapest, július 26. Tientsinből érkező tudósítás szerint **Tasicsaonál 14 óra hosszat tartott rendkívül véres ütközet után a japánok az orosz sereget teljesen megverték.** Az oroszok kemény ellenállást fejtettek ki, de végül leverettek. A japánok előrenyomultak és megszállták a magaslatokat.

Megszökött nagyiparos.

Budapest, július 26. **Szinkó József** női ruhakészítő, aki számos munkást foglal-

koztatott, ma hitelezői elől megszökött. Sokat foglalkoztak vele egyidőben a lapok **Csávossy** képviselőházi háznagy halála után, akinek házában feleségének anyja házmesterné volt.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása

— Déli zárlat. —

— július 26

Buza októberre	9'90—9'92
Rozs áprilra	—
Rozs októberre	7'81—7'82
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1905 októberre	6'59—6'60
Zab októberre	—
Repeze augusztusra	—

Az orosz-japán háború.

— Saját tudósítónktól. —

A mandzsországi harcokról.

A Matinnek jelentik Pétervárról: A háború kezdete óta soha sem hallgattak oly szigoruan a hadműveletekről, mint éppen most. Négy nap óta szakadatlanul folynak heves harcok és a japánok egyre jobban közelednek Liaojanghoz, miután Keller tábornoknak balszárnyát visszaszorították. Mind a két fél súlyos veszteséget szenvedett, de az oroszok végül, mint rendesen, kénytelenek voltak visszavonulni. Mindnyájunkban az az érzés vert gyökeret, hogy Liaojang környékén és a Mukden felé vivő uton nagyon komoly harcok folynak. Kuroki hadserege óriási energiával tör elő a defilékből és északnyugot felé nyomul előre. Egy hír azt mondja, hogy Kuropatkin a japánok merész előrenyomulása miatt már föladta Dasicsaót, de ezt a hírt még nem erősítették meg hivatalosan.

Niucsvang környékén nagy katonai események mennek végbe. Mult szombaton erős ágyutüzelés hallatszott Kajpingtól északra és később megtudták, hogy azon a tájon nagy csata volt. Ugy látszik, hogy ebben a csatában a japánok győztek, mert vasárnap a japánok egyre jobban közeledtek Niucsvanghoz, ahol az európaiaknak megparancsolták, hogy a várost hagyják el.

Oku tábornok a második japán hadseregével előrenyomult Dasicsaó ellen, ahol az orosz hadsereg zömbe áll. A japán hadsereg mult szombaton éjjel megszállta Vafingsaót és Liapingaót; mind a két falu 10—10 kilométernyire van Dasicsaótól. A japánok igen kedvező helyen két üteget állítottak föl. Az oroszok másnap reggel megkísérelték, hogy ütegeikkel elkeressék a japánokat elfoglalt hadállásukból. Tüzérségük reggel 8 órakor lépett akcióba s egészen délután két óráig bombázta a japánok hadállását. Az ágyutüzést Niucsvangban nagyon jól lehetett hallani, sőt a háztetőkről azt is lehetett látni, amint minden egyes lövés után füst szállt fel. Az oroszok Kondratovics parancsnoksága alatt állnak, aki husz zászlóalj gyalogsággal, egy tüzérdandárral és egy lovashadosztállyal igyekszik Okut föltartóztatni.

Szaharov tábornok jelenti a vezérkarnak: A Taicsiho balpartján levő Penzibu vidékén a japán előrs csapatai vannak, számszerint két zászlóalj gépfegyverekkel ellátva. Ezek mögött Szihojapu és

Fendzejapudzi irányában jelentékeny el-
sőséges gyalogság áll 30 agyúval,

Orosz kémkedés.

A hatóságok megállapították, hogy az orosz kormány a nagyobb kikötőkben és különösen Anversben az ottani orosz konzul tudtán kívül kémeket tart, akik minden hajóra ügyelnek, amely a belga kikötőkből keletre megy. Ez a kémkedés nagy kárt okoz a belga kereskedelemnek és hír szerint, a belga kormány intézkedéseket fog tenni ellene.

Anna napja.

— július 26.

Ma van Anna napja. A forró, már rég nem tapasztalt kánikulai hőség dacára a nyar lehanyatlóban. Az életadó magot nem termelt vetéstablák helyett a tarlók, piros pipacsvirágok helyett a perzselt fűszálak mindenütt. Még augusztus közepéig ha megyünk s akkor azután hivatalosan is vége lesz a buzaszemet, szőlőgerezdet érlelő — most igazabban hervasztó — nyárnak. A tulajdonképpeni nyári fürdőszézon, az már Anna napjával véget ér. Az Annák, Ninák, Niczusok, Nancsik, Ancsurkák, Pannik és Pannák ugyanis ma, 26-án tartják széles e világon — ahol csak a Gergely-féle naptárt használják — névünnepeket. Nálunk Magyarországon különösen kegyelettel, szeretettel és jókedvvel ülik meg e napot. Alig van fürdőhely, ahol az Annák tiszteletére Anna-bált ne rendeznének; a vidéki városokban pedig a Ninák vagy a mandulaszemű, hamis Niczusok ablakai alatt, ugy hajnal-tájban felhangzik a muzsika méla akkordja s huzza a cigány, hogy szinte a hurja szakad bele:

Képeddel elszom el,
Képeddel ébredék...

De hát ezer esztendő óta nincs is annyi szép Anna a világon, mint a szépleánytermő Magyarországon. Azért is halmozzák el őket annyi kedveskedő névvel. Annának csak az igazán komoly leányokat nevezik. Ninák már azok a mandula- vagy buzavirág-szemű gyerekek, akiknek a lelke olyan hamis, mint a Balaton vize: nem tudhatni, mikor sodorja a legényt veszedelebbe. Niczusok azok a pajzán kedvű, aranyos bakfisok, akik már hosszú ruhában járnak ugyan, de az még annyira szokatlan nekik, hogy minduntalan megbotlanak annak redőiben.

Akik szörnyen haragsznak, ha nem veszik őket nagy leányszámba, de akik már a másik perczben oly édesen kacagnak, hogy azt hallva, cukor nélkül édes lesz az oszonna-kávé s gyerek legyen a talpán, akiknek szive e kacagás hallatára fel nem olvad. A Nancsik férjnél levő harmineczas asszonyok, akik a Nina és Nicza elnevezésen már tul vannak s akiket ebéd után ugy szólítanak meg nem éppen udvarias férjeik:

— Nancsik! Hozd be a feketekávémat.

Az Ancsurkákat az égő fekete szemű oláh fáták közt találjuk meg; a Pannik meg a magyar Alföldön, azok a szép bogárszemű lányok, akikről aratáskor így szól az epedő nóta:

„A szögédi rapos szücsnél varrattam a
[subámat,

Panni te!
Szívem Panni, eszem azt a piczi piros
[zuzádat! “

A Pannák már édes menyecskek, akik ezeken a meleg nyári napokon az ebédet viszik az „embör“ után, aki a masinába „rak“ a kévét, de akik olyankor durczáskodnak is, mint a nóta mondja:

„Haragszik a szívem Panna,
— Ueozu te! —
Csókot hejh, most dehogy anna!“

Az Anna-napi mulatságok között valamikor nagyon híresek voltak a konyári sóstó Anna-bálok, melyeket az ötvenes években rendeztek, valamint a balatonfüredi Anna-bálok, amelyek ismét fényesen divatba jöttek, amint az idei Anna-bál is be fogja bizonyítani.

Van nekünk egy közmondásunk is, melyet akkor mondunk a menyecskekre, mikor azoknak ugynevezett „nagykedvük“ van. Ez a közmondás:

— A feleségem feltette a szent Anna kontyát.

E közmondás használása után azonban rendesen házi zivatar következik be az aszszonyi semek villámlásáival, könyesdövel, azért csak maradjunk meg ma és mindenkor ennél a felköszöntőnél:

— Eljőnek az Annák!

r. a.

IRODALOM.

Fenyvesek között.

Ti fenyvesek, ti édes fenyvesek,
Be kellemes, be jó itt köztetek!
A test, a lélek itt ugy megpihen,
Hogy többé nem zaklatja semmi sem.

Leszáll a hűvös bérczi levegő,
Lombot hajt a fa mind, amerre jó,
Csobogva felszól hozzá a patak,
Dallal köszöntik a kis madarak.

Van-e a földön ennél szebb zere?
Begyógyul tőle minden szív sebe,
Főléled, aki már félig halott,
Eszmél, erőt nyer s új életbe fog.

Kinek odalenn rideg a világ
S nem tud szeretni, de szeretni vágy,
Itten fölenged a fagytól szive,
Itten szerethet, — jöjjön az ide!

S kinek magány kell, csöndes, ahova
Szennyes vásárnak nem hatol zaja,
Az is hadd jöjjön, mert itt fölleli:
Enyhet, békét nyujt az erdő neki.

Ti fenyvesek, ti édes fenyvesek,
Itt gyógyultam meg én is köztetek,
Vérem mint lüktet, szívem mint dobog!
Óh legyen áldott minden lombotok!

Széplak, 1904. jul. 20.

Révi Nándor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A pékműhely titka.

A pékműhelyek titkairól eddig is eleget beszéltek a be nem avatottak, de amivel tegnap vádoltak egy berlini pékmestert, az minden fantáziát felülmúl. A megbotránkoztató és a közönség körében érthető megdöbbenést okozó esetről a részletes tudósításunk a következő:

Hirschfeld Emil berlini pékmester elbocsájtotta szolgálatából üzletvezetőjét, aki ezért bosszúból feljelentette volt gazdáját és ugyszólván lehetetlen vádakkal illette. — A tegnapi tárgyaláson azonban kitűnt, hogy Hirschfeld a legsúlyosabban vétett a közegészségügyi törvény ellen és hogy az üzletvezető vádjai mindenben igazak.

Az üzletvezető sok vádja közül különösen kettő igen érdekes és tanulságos, egyuttal igen jellemző a pékműhelyek belső viszonyaira.

Legelőször is azzal vádolta a feljelentő a pékmestert, hogy amikor egy tanoncz egy ujját megsértette és emiatt nem dolgozhatott, a pékmester rákényszerítette a tanonczot, hogy munkáját pontosan végezze, bekent és bekötött ujjal dagaszsa a tésztát. A tanoncz természetesen engedelmességet a mester parancsának és addig dolgozott, amíg a kezére kent tapaszt a tésztába dagasztotta.

Másnap megjelent a műhelyben egy gazdasszony, aki sehogy sem tudta fel-fogni, hogy kerül a tésztába kenőcs és tapasz.

A másik még sokkal érdekesebb feljelentés szerint a pékmester a pinczében összegyűjtött lisztmaradékot, amely disztők részére lett félre téve, újra átszitáltatta és tésztát gyuratott belőle. Az, hogy az ilyen módon készült süteményekben patkány és egérrészek is igen gyakoriak voltak, az a pékmester jó izlését egy csöppet sem bántotta.

Még számtalan vádat hoztak fel Hirschfeld ellen, akit a törvényszék igen enyhén — csak két hónapi fogságra — ítél el.

Legendák.

A vak és a gyertya.

— július 26.

Két ember összeperlekedett a világ vaksága fölött:

— Én egész életemen át dolgoztam és tanultam, — mondta az egyik. Éjjel és nappal buvárokodtam rengeteg könyvekben, magamévá tettem az összes tudományokat és mégis abban a padlásszobában kell tengetem az életemet. Te ellenben semmit sem dolgoztál, egész tudományodat sovány lexikonokból szedted — és te tanítod a világot abban a fényes nagy palotában. Hát nem vak a világ?

— Igaztalan vagy, barátom. Magad vagy oka a sorsodnak. Valamelyik sötét éjszakán az országuton jártam. Egy jó ismerősöm találkozott velem. Sem ő nem látott meg engem, sem én őt. Később biztos lép-tekkel, gyertyával a kezében egy koldus jött velem szemközt. Megállottam és megszólítottam:

— Mondd, barátom, minek néked az a gyertya? hiszen magad sem látod!

— Te a világosságot a fejedben hordod, de senki sem látja, — felelte nekem a vak. Én a kezemben hordom és mindenki észre vesz. Másokat kell megvilágítanom, ha azt akarod, hogy téged lássanak. — Nős, öreg barátom, néked is a fejedben van a fény, én azonban a kezemben hordom. Ezekből látnak engem.

Mult, jelen, jövő.

Két hajó találkozott a kikötőben. Az egyik éppen most érkezett haza hosszú utjáról, a másik hosszú utra most volt indulóban.

— Istenem, milyen hálátlan a világ!
— sopánkodott az első hajó. — Engem, aki már kiállottam a vészes viharokat és

szerencsésen visszatértem a kikötőbe, engem senki sem ünnepel. Te csak most indulj utra s ki tudja, milyen lesz a sorsod? kiállod-e a tengerek tomboló haragját? — visszatérsz-e valaha ide?... és mégis az emberek ezrei bucsuznak téled, megáldnak, virágokkal halmoznak és imádkoznak érted.

— Hiába bucsuz — felelte a másik hajó. Emlékezzél csak vissza: néked is volt részed ilyen ünneplésben, amikor te indultál el... és engem is olyan hálátlanul fogadnak majd, ha én visszatérek. Mert a ma minden időkben csak a holnappal törődött; a tegnapi sohasem hálálta meg azt, hogy voltaképpen egész létezését annak köszöni.

CSARNOK.

Huszár-bravur.

Irta: **Abonyi Árpád.**

1

...1849 február vége felé valamelyest már engedett a roppant hideg. Kemény Farkas óbester derék huszárjai minden különösebb nehézség nélkül húzódtak be a Cziblas észak-nyugati hajlásai alá, ahol a Padura mare fenyves rengetegein keresztül kellett volna megközelíteniök az 1500 lábnyi magasságban fehérlő „Királykő” ormot, hogy lebecsátkozassanak a tulsó „Lunca plasevica” völgybe. Innen aztán már nyitva az ut egészen Beszterczéig.

A hideg — mondom — nem igen sanyargatta a góbékat, a hó azonban hatalmas, szinte legyőzhetetlen akadálynak bizonyult. Szabadabb helyen szinte szügyig süppedtek bele a lovak. „Padura mare” (nagy erdő) tövében fekvő faluban, amelyet pár héttel azelőtt egy arra csattangoló vértés század nekivadult cseh Holubárjai égettek le, alig három-négy ház falai meredtek csonkán az opálszínű ég felé: a többi — végig az egész, egykor jómódu és virágzó magyar falu (Csorvas) valóságga a földig égett. A hó mindent elborított; ház volt-e, pajta, csűr vagy kut, ami a majdnem félfőles, csillogó, fehér takaró alá került, meghatározni többé nem lehetett.

A százhatvan főből álló huszárszázad kapitánya rövid vizsgálódás után eldöntötte, hogy előzetes próbálkozás nélkül lehetetlenség — embernek, lónak pusztulása nélkül — nekivágni a Királykőnek. Főléérkezni valahogy okvetlen muszáj, mert meg van parancsolva. Az állítólag Besztercze felől közeledő Prinz Ludwig-féle osztrák ezredet is föl kell valahogy tartóztatni, mert az is meg van parancsolva. Aképpen is léssen tisztára minden, csak az nem egészen bizonyos, hogy voltaképpen miképpen léssen.

A kapitány lenyergeltetett a leégett falu piacznán, azután összegyűjtötte tisztjeit és haditanácsot tartott velük. Fialat ember volt a kapitány is, — tisztjei még fiatalabbak. Abban az időben duplán számítottak az évek és nem volt — számárlétra. Rohanni, sőt repülni kellett. Nem „lehetett”, hanem kellett; a meglett férfiak helyét, kik már elvérzettek, ifjakkal kellett pótolni. Ezek szintén el fognak vérezni... Mennyi jó magyar vér, szent Isten!... S mily kevés osztrák...

A kapitány tehát odaintette a haditanácsba Tárkányi Mózes strázsamestert is, a svadron apját. Szökött katona volt az öreg; Lembergől lopta haza ősz fejét, miután meghallotta, hogy baj van, — kellene sok ember és nincsen. Kilenczed-magával jött, hogy legyen. „Fiai” — így nevezte őket — hozzá hasonló zömök, kemény ivadékok voltak a Marosszög azon vidékéről, hol a feketebarna góbé legény még tulajdon papjának is visszafelesel, ha a kötekedésnek bolond órája rá érkezik. Német kézen „élendes Material”, — az öreg Tárkányi strázsamester kezén kincset érő vitéz katona mind a kilencz. Nem félték ezek még a gézci csodától sem. A menydörgős menykőnek is kétszer kellene beléjük csapni, — mondogatta büszkén az öreg — mig egyszer lebirná őket. Veszteti valójuk sem igen volt szegényeknek: földhöz ragadt atyafiak voltak otthoni sorsban: kapás zselléknél bizony aligha többek.

Együtt lévén a társaság, a kapitány röviden elmondta, hogy mit kell csinálni. A kérdés az, hogy miként kell megcsinálni, amit meg kell csinálni. Ha májusban, vagy legalább áprilisban volnánk, szót sem érdemelne az egész, de így, ebben a rengeteg hóban s esetleg egy hirtelen lecsapó gyilkos fagyban — százhatvan ember és ló épségét nem lehet kockáztatni.

Patrouille-t kell tehát küldeni a Királykőhöz. Ha az föl tud érkezni, akkor a vadron is megbirkózik az egyelőre lehetetlennek látszó földadattal. — A dolgot azonban minden áron meg kell próbálni. Csak az a kérdés, hogy ezt a kényes és fölértébb vesélyes feladatot ki hajtsa végre?

— Nagyon természetes, hogy én! — kiált közbe az alig 19 éves Vér Gyuri hadnagy s eleven, fekete szemei megcsillantak.

A kapitány bólintott. Helyes. A bátorság gyönyörű erény a háboruban és legszebben ékesíti az ifju embert, ide azonban még az is szükséges, hogy az oroszlan macska is tudjon lenni, sőt kigyó is, sőt róka is, sőt — és okvetlen — nyul is, ha arról van szó, hogy a kezére adott huszárgyerekek életét egy esetleges tulerővel, vagy a természet mostohaságával szemben épségben hozza vissza. Szóval: öregebb, tapasztaltabb emberre van szükség — gondolta a kapitány, bár nem mondta ki.

— Mit szól hozzá Tárkányi, milenne legjobb? — fordult most az öreghez, ki eddig komolyan és némán hallgatta az előadást.

— Azt gondolom, hogy jól tetszik disponálni nagyságos kapitány ur, — bólintott szép öreg fejével a strázsamester. — Már mint mit gondolok jól? — A patroilt, könyörgöm... azt... — Kend is azt hiszi, hogy jó volna? — De jó ám! Sőt csakis ez volna jó, mert hogy aufklérolni is kellenék oda-fenn a terrént meg a Waldung-ot, hogy voltaképpen hol slicholhatnának át a német főrgesóbene Feldwakkéi és spléherjai. Meg aztán szent igaz, hogy ha én fel tudok kapaszkodni a magam fiaival, akkor a svadron is fel tud kapaszkodni. Majd elsütök obafenn vagy két rakétát, aztán ebből tudni fogja Nagyságod, — hogy

passzázs fráj — fel lehet gyűnni az svadronnal is.

A dolog legnehezebb része ezzel el is volt döntve.

(Folyt. köv.)

Tisztelt gazdaközönség!

Zsákok és ponyvák

legolcsóbb bevásárlási forrása

Grünberger Ignátz

zsák- és ponyva-kölcsön üzlete

DEBRECZEN, Batthyányi-uteza
4-ik szám.

Még augusztus hó 20-áig!

Szőnyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Visszamaradt valódi Smyrna szőnyegek féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-uteza 11.

Még augusztus hó 20-áig!

820

1904 v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 1761/5—1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Donogán és Somossy cégnek részére Dávidházy Sándor és neje debreczeni lakosoktól 88 kor. 92 fill. tőke, ennek 1903. évi január hó 1. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 58 kor. 26 fill. perköltség erejéig a fizetett 100 kor. betudásával 1903. évi április hó 22-én bíróilag felülfoglalt és 810 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1904. évi augusztus hó 3-án délután 3 órakor kezdetét vevő és Debreczenben Bethlen-uteza 59. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1904. évi július hó 10-én.

Bodogh Zsigmond,
bírói kiküldött.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. fillér

A HOMOKKERT 230. számú, 210 négyszögöl zövé két lakóházzal, kedvező feltételek mellett eladó — Értekezhetni Juhász Imrénél. Homokkert 230. szám.

Pályázat alapítványi ösztöndíjra.

A Debreczeni Első Takarékpénztár, 50 éves jubileuma alkalmából létesített **Közművelődési alapítványának** kamatjából, az 1904/5 iskolai évben betöltendő

egy, esetleg két alapítványi helyre ezennel nyilvános pályázatot hirdet

Az évi segélyösszeg 1200 kor, mely vagy egészben egy egyénnek vagy 600—600 koronás összegben két egyének adatik ki.

Pályázhatnak nem és valláskülönbség nélkül debreczeni, hajdúvármegyei vagy más, de mindenesetre magyarországi illetőségű oly szegénysorsúak, kik a kereskedelmi szakmában vagy a képző és iparművészet, továbbá a mezőgazdaság és ipar terén **magasabb kiképzetésük megszerzéséhez kellő anyagi eszközökkel nem rendelkeznek.**

A képeséget és eddigi tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények **folyó hó 30-ig** az intézet titkárához nyújtandók be, a kínál a pályázat egyéb részleteire is felvilágosítás nyerhető.

Debreczen, 1904. július 11.

A Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatósága.

Pályázat.

Ajánlatok beuyjtása felesleges

Gerő József
légszesz- és vízvezeték berendezési vállalata Hatvan u. 4. sz.

Telefon 328. sz.

egyszerű levél vagy szóbeli megbízások útján is szívesen hajlandó valamely szakmabeli munka tervszerű felvállalására a szíves ajánlatot tevő tetszése és kívánsága szerint.

És tekintve azon körülményt, hogy vállalata egyike a legkeresettebbnek ezen a téren a szíves felajánlani óhajtók jól teszik, ha megrendeléseikkel teljes bizalommal fordulnak az említett vállalathoz, ahol a **legmodernebb, legújabb taálmányu fürdőszobák, clostetekkel, mosdókkal** stb. izléses és kényelmes kivitelben, kiválasztható rakomány mintadarabok után leírás szerint rendezte nek be

Kirakat, légszeszlámpák és luszerek, légszesz, vízvezeték, kutak, vízfelnyomógépek felszerelése kiváló szakiemerettel végeztetik, amiről nagyobb meggyőzés okáért számos ajánlatot ér tisztelettel a fenti vállalat.

1 liter
Borhegyi borvíz

8 krajczár,

mely kitünő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utódai Debreczen.

Üveg betét 4 krajczár.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel elkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készit tervrajzokat, költségvátest.

Javaslatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katrrhusos megbetegedési szivizom betegségek es abból eredő astma ikus bajok, valamint verszegénység stb:

Gleichenberg gyógyhely.

Saison Május 1-től szeptember végéig.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma-forrás; alkalismuriatikus szénsav: János-forrás tiszta szénsav: Klausen-forrás, savó, sterilizált tej, (száraz táplálás), kefir. forrás-só belélegzés, fenyőtűgöz belélegzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék. pneumatikus kamarák, édes asványviz, pezsgő meleg fürdők és természetes szénsava fürdők szivizom betegségeknel, fenyőtű aczélfürdők. Nagy vizgyógyintézet, telepkura. Lágy, langyos, meleg, pormentes, szélesendes levegő erdős fennsíkon.

Felvilágosítást és sprokpektust ingyen. — Lakás és kocsimegrendelések az igazgatóságnál Gleichenberg.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, épületvasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagyválasztékban

a legjutányosabb árban kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a „BIKA” szálloda mellett.

Hajdusági
Bajuszpedró.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedró használata által, mely legjobb az összes bajuszpedró készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotsnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.

Valamint Tóth Béla gyógyszerárában.

Szabó műhely és amerikai vegyészeti tisztító-intézet.

Csapó-utca 18. és Vár-u. 2. sz.

Minden háznál

szükséges

Mindenféle ruhaneműek tisztítása, javítása és átalakítása, valamint új öltönyök készítése a legújabb divat szerinti szabásban elfogadtatik.

Minárik József

polgári és katonai szabó, vegytisztító intézetében.